

การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ "เบญจมิตรวิชาการ" ครั้งที่ 10

The 10th BENJAMITRA Network National and International Conference

การบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

อภิศักดิ์ ทิพย์มัง₁ อธิษฐาน ประสมสุข₂

₁บัณฑิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา, e-Mail Address : apisak_tipmung@gmail.com
₂คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่, e-Mail Address : trp1952@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจร คุณภาพของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ครู 64 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 54 คน รวมทั้งสิ้น 124 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล แล้ววิเคราะห์ด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในมาตรา 39 ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่งขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มุ่งให้กระจายอำนาจการบริหารจัดการให้สถานศึกษาและการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ยุคต้นนันทน์ หวานฉ่ำ (2555: 7) [1]

การนำวงจรเดมมิงมาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนโรงเรียน มีทิศทางในการจัดการศึกษาที่ชัดเจนตามมาตรฐานกลาง ที่กำหนด โดยมีระบบบริหารคุณภาพ มีการทำงานที่เป็นมาตรฐานจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษามีความมั่นใจและพึงพอใจในคุณภาพของผู้จบการศึกษา (ธีรพงศ์ ทัพบอินทร์, 2557: 74) [2] การบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบปัญหา คือ ครูไม่ค่อยได้รับการอบรม และมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณน้อย สถานศึกษาบางแห่งขาดครูในสาขาวิชาหลัก การมีส่วนร่วมกับชุมชนหรือท้องถิ่นน้อย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2, 2561 : 7-10) [3]

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2

วิธีการวิจัย

ประชากรในการวิจัยนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ครู 64 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 54 คน รวมทั้งสิ้น 124 คน ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) [4]

วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยใช้ วิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

การบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.83$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.82$) ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\mu=3.78$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\mu= 3.75$)

ปัญหา คือ ครูไม่ได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ ครูไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาขาดบุคลากรในสาขาวิชาหลัก อาคารสถานที่ตลอดจนครุภัณฑ์มีสภาพชำรุดเสียหาย

ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้ครูได้รับการพัฒนาหรือส่งเข้ารับการอบรมทุกปี ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ ควรสรรหาครูผู้สอนให้ตรงกับสาขาที่ยังขาดแคลน ควรซ่อมแซมอาคารสถานที่ตลอดจนครุภัณฑ์ให้สามารถใช้งานได้

บทสรุป

การบริหารสถานศึกษาตามหลักวงจรคุณภาพในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ เมื่อเทียบกับ การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประชาคมอาเซียน พบประเด็นปัญหา คือ สาธารณรัฐสิงคโปร์ การกระจายอำนาจสู่องค์กรทางการปกครองอยู่ในระดับที่ต่ำมาก ประเทศบรูไน ครูไม่เพียงพอ ขาดครุภัณฑ์มีประสบการณ์และผ่านการอบรม สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ การจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สาธารณรัฐสโลวีเนีย เวียดนาม ไม่กระจายอำนาจอย่างแท้จริง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ การจัดการเรียนการสอนใช้วิธีการเน้นครูเป็นศูนย์กลาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระดับในการอ่าน ออกเขียนได้และการศึกษาขั้นต่ำ (วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2556: 1-149) [5] ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำเอาผลการวิจัยมา กำหนดนโยบายเกี่ยวกับ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการวางแผนในการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณ การวางแผน อัตรากำลังและบริหารงานบุคคล และ การออกแบบระบบงานธุรการ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน

